

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

בפני
כב' השופטת הבכירה, גיליה רביד
כב' השופט עודד מאור
כב' השופט שמואל מלמד

המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רונית חסון

נגד

הנאשם יוסף רענן
ע"י ב"כ עוה"ד בועז קניג ומור עטיה

גזר דין

השופטת הבכירה גיליה רביד :

1. כללי

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, לאחר שתוקן באופן מינורי, בביצוע מעשים מגונים בגופה של בתו, ילידת 1981 (להלן: "המתלוננת"), מאז היותה כבת 5 ועד הגיעה לגיל 11. הנאשם הודה כאמור לאחר שנשמעה עדות המתלוננת בחקירה ראשית, וזאת ללא הסדר לעניין העונש.

בגין מעשיו, שיתוארו בהמשך, הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות: (א) מעשה מגונה בכפייה (ריבוי מעשים) לפי סעיף 354(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977 לפי נוסחו דאז, בהתייחס למעשים שבוצעו בין השנים 1987-1988; (ב) תקיפה מינית (ריבוי מעשים) לפי סעיף 348(ב) לחוק כנוסחו דאז, בהתייחס למעשים שבוצעו בין השנים 1988-1990; (ג) עבירות מין במשפחה (ריבוי מעשים) לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 345(3) לחוק כנוסחו דאז וזאת בהתייחס למעשים שבין 1990 ל-1991.

2. עובדות כתב האישום שבו הורשע הנאשם

בהתאם לחלק הכללי שבעובדות כתב האישום, במהלך השנים 1984 ל-1991, בהזדמנויות רבות ושוונות, ביצע הנאשם בבתו המתלוננת באופן תדיר מעשים מגונים בניגוד לרצונה תוך ניצול גילה ומעמדו כאביה. המעשים המגונים בוצעו בבית המשפחה ברח' בן יוסף בתל אביב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

וכן בדירה נוספת שבבעלות הנאשם ברח' הסבוראים בתל אביב. כך, בין היתר, בעת רחצה משותפת עם המתלוננת נהג הנאשם ללקק את איבר מינה של המתלוננת וכן לחכך את איבר מינו באחוריה ובאיבר מינה לשם גירוי וסיפוק מיני.

בהמשכו של כתב האישום ניתנת התייחסות ספציפית למעשים הבאים: במועדים רבים החל מחודש ספטמבר 1997 ועד לחודש אוגוסט 1989 לערך, כאשר המתלוננת הייתה תלמידת כיתה א ו-ב', נהג הנאשם להיכנס לחדרה בעת שהייתה במיטתה, ללטף ולעסות את כפות רגליה ולבצע בה מעשים מגונים על ידי כך שנגע באצבעותיו באיבר מינה וחזה.

בתקופה שבין חודש ספטמבר 1989 ועד חודש אוגוסט 1991 בעת שהמתלוננת הייתה תלמידת כיתה ג' ו-ד', בהזדמנויות רבות, נהג הנאשם לנשק את המתלוננת על פיה תוך כדי החדרת לשונו לפיה. בנוסף, הנאשם אחז בידה של המתלוננת הניח אותה על איבר מינו ושפשף באמצעותה את איבר מינו עד הגיעו לפורקן. בחדרה של המתלוננת במועדים שונים, עת המתלוננת שכבה במיטתה הכניס הנאשם את ידו מתחת לחולצתה ועיסה את חזה ואחר כך נגע באיבר מינה מתחת לתחתוניה. באירועים רבים נוספים, בעת שהנאשם והמתלוננת יצאו לטיולי אופניים נהג הנאשם להגיע עם המתלוננת באמתלות שווא לדירה ברח' הסבוראים ושם ביצע בה מעשים מגונים בכך שנישק אותה על פיה, ליטף את כפות רגליה וחזה, נגע עם אצבעותיו באיבר מינה וכן הניח את ידה על איבר מינו ושפשף אותו באמצעותה עד הגיעו לפורקן.

על פי המתואר בכתב האישום, המעשים המגונים נפסקו במועד לא ידוע בחודשים יולי – אוגוסט 1992, במהלך חופשת הקיץ, בעת שהמתלוננת הייתה בין כיתה ה' ל-ו'. בהקשר זה נאמר, שבאחד הימים בעת שהמתלוננת ישבה בסלון הבית, הנאשם נשא אותה לפתע על ידיו לחדר השינה, אלא שהיא, מתוך שהעריכה את שעומד להתרחש, התנגדה תוך נפנוף ידיה ורגליה לכל עבר, ובעקבות התנגדותה השיב הנאשם את המתלוננת לסלון ומאותו יום חדל לבצע בה מעשים מגונים.

3. תמצית דו"ח הערכת מסוכנות שהוגש אודות הנאשם

בעניינו של הנאשם הוגש דו"ח הערכת מסוכנות ארוך ומפורט במיוחד. עורכת חוות הדעת, פרטה בהרחבה את קורותיו של הנאשם, את מהלך הבדיקה את השיחות עמו, תוך מתן ביטוי מעמיק לתחושותיו, וכן להתרשמותה ממנו. כל אלה יאוזכרו בקצרה בלבד על מנת שלא לפגוע בפרטיות ולחשוף מעבר לנדרש.

הנאשם, בן 73, נשוי ואב לארבעה. מאז שנת 2019, בעקבות תלונת בתו, חי בדירה שכורה בנפרד מאשתו אך מקיים עמה קשר רצוף. מנישואיו יש לנאשם בן שהוא כיום בן 46, גרוש ואב לשניים, ובת, היא המתלוננת, בת 41 נשואה, אם לשלושה ומתגוררת בארה"ב. כמו כן לנאשם בן ובת בגילאים 14.5 ו-16.5 שנולדו מחוץ לנישואין ואשר עמם הינו בקשר יומיומי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

הנאשם כיום פנסיונר ובעבר היה בעלים של עסקים מצליחים, בארץ ובחו"ל. הנאשם מילא תפקידים פוליטיים-ציבוריים כגון מנהל הסברה בליכוד, יו"ר הנהלת רשות הגנים הלאומיים, מנהל של עזרה וביצרון, מנהל מרפאות קופת חולים לאומית של דרום תל אביב ועוד. בשנת 2011 פרש מהמגזר הציבורי ועבר לנהל עסק עצמאי של שיפוץ ומכירה.

הנאשם תיאר את ילדותו בצל אב שנהרג במלחמת יום העצמאות ואם אשר נישאה בשנית ונולדו לה שני ילדים נוספים. לאחר נישואי אמו עבר לקיבוץ כילד חוץ. תיאר את עצמו כילד בעייתי שעבר מסגרות חינוך רבות. תיאר קשיים חברתיים בילדותו. הנאשם התייחס לשירותו הצבאי, אשר תחילה, בעת שהיה בהנדסה קרבית, היה מלווה בקשיי הסתגלות עד כדי כך שהיה נפקד ונשלח לכלא צבאי. בהמשך, כאשר הוצב במרפאה בסיני "מצא את עצמו", חש סיפוק וזכה אפילו להיות חייל מצטיין. לימים נישא לאשתו, שהיא אזרחית ארה"ב וחי מספר שנים בארה"ב. בשנת 2005, כאשר לאשתו נודע על הקשר הזוגי עם אישה אחרת שממנה נולדו לו שני ילדים, וכן נודע לה על המעשים שביצע בבתו המתלוננת היא ביקשה להתגרש. בסופו של דבר השניים לא התגרשו, הנאשם העביר את כל הרכוש לבעלות אשתו והם המשיכו להתגורר בנפרד באותה דירה עד שנת 2019. בהתאם לאמור בדו"ח, אשת הנאשם העבירה חלק מהרכוש למתלוננת.

עורכת התסקיר התייחסה להתפתחות המינית ולהרגלים המיניים של הנאשם - ולא נפרט. יצוין, כי הנאשם שלל משיכה מינית לילדותו ושלל מגע מיני עם בנות משפחה אחרות. בהתייחס לעברו הפלילי צוין, כי כנגד הנאשם תלוי ועומד תיק פלילי פתוח משנת 2016 בגין עבירה של תיווך לשוחד אשר להערכת הנאשם הוא יזוכה בדין.

עורכת התסקיר התייחסה למהלך הבדיקה וציינה בין השאר שהנאשם הוא אדם רהוט שמדבר בשפה גבוהה. עם זאת השיח היה לאקוני, והתרשמותה הייתה שקיים אצל הנאשם ניתוק מרגשותיו, כאשר הדיבור היה עובדתי ברובו. בהתייחסות לעבירות שבהן הורשע הנאשם הדגיש כי לא הכחיש את המעשים בפני בתו ואשתו. הנאשם לא ידע להסביר כיצד נסחף להתנהלות כזאת. לבתו הסביר את מעשיו על רקע צרכיו המיניים והיותה זמינה עבורו. ביטא צער רב ואמר שהתנצל בפני בתו. תיאר את בתו כילדה "גאון", ילדה מוצלחת, לדבריו עשה הכל כדי לפצות אותה מאחר שמצפונו נקף כל השנים. סיפר שלאורך השנים סייע לה בלימודים, בסטאז', במציאת מקומות עבודה טובים וכו'. קיווה והאמין ששיקמה את עצמה. הנאשם ביטא חשש ממאסר וההשלכות שיהיו לכך עליו. ביטא תרעומת וחוסר הבנה לגבי מניעה של המתלוננת בהגשת התלונה בעיתוי כה מאוחר, בהינתן שהדברים דוברו ביניהם ונחשפו במשפחה כבר לפני שנים. לדבריו, התלונה פרקה את המשפחה ובתו הפכה מנוכרת למשפחה. סבור שבעלה היה היוזם להגשת התלונה.

התרשמות עורכת התסקיר הייתה שהנאשם התקשה להסביר את המניעים למעשיו והתקשה לבטא אמפתיה כלפי הקורבן. התקשה להבין את השלכות מעשיו על הקורבן. הנאשם שלל צורך ממשי בטיפול ולא השתלב עד כה בטיפול ייעודי. ההתרשמות הייתה שהוא איננו מודע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

לגורמי סיכון ולאטיולוגיה של מעשיו. התרשמות עורכת התסקיר שמדובר באדם משכיל ואינטליגנטי בעל קווי אישיות נרקיסטיים ויתכן שאף קיימת הפרעת אישיות. הנאשם למד להתנהל כגבר המרוכז בעצמו ובצרכיו, כמי שנוהג לבצע שיקולים ענייניים של כדאיות גם במערכות יחסים אינטימיות, כמי שזקוק להרבה ריגושים והכרה מצד נשים ונהנה לתמרן את עצמו בקשרים מיניים מזדמנים ומערכות יחסים מקבילות אשר העניק להן לגיטימציה בסוברו שלאשתו לא אכפת. באופן זה גם הרשה לעצמו לפגוע בבתו לאורך זמן מבלי שחוה רגשות אשמה או בושה ממעשיו. פגיעתו לוותה בטעויות חשיבה המשתמרים גם כיום. לצורך בחינת המסוכנות המינית התייחסה עורכת התסקיר לגורמים מעלי מסוכנות ולגורמים מגנים ובסופו של דבר העריכה את המסוכנות המינית כנמוכה-בינונית.

מתוך תצהיר נפגעת העבירה:

.4

המתלוננת מסרה תצהיר אישי, כואב, רגיש ומעורר מחשבות. הוא מבטא כאב רב, מצוקה, אשר חלף הזמן לא ריפא, וקושי ברמה יומיומית להתמודד עם טראומת הילדות, וכמילותיה: "זיכרון הילדות הראשון שלי הוא שאבא שלי מלקק את הפות באמבטיה. רוב, אם לא כל זיכרונות הילדות שלי הם בסגנון הזה. גועליים, סודיים אסורים. הכלא שאני חיה בו הוא בלתי נראה לאחרים ואסור לדבר עליו. אני נושאת אותו איתי לכל מקום ואני תמיד עייפה ולא מתלוננת. אסור לי. בודדה ועצובה. גורל ידוע מראש, רק המוות ישחרר אותי. ואני לא מתה, ואם אני רוצה לשמור את הסוד אני חייבת להישאר מ'תחת לרדאר'—מנומסת להורים ולמורים, ציונים טובים וכמה חברים. המינימום האפשרי. שלא ישימו לב אלי, שלא ישימו לב שמשוה אצלי לא בסדר. מזל שאני גם חכמה, לא צריכה להשקיע הרבה כדי להגיע להישגים, או אולי זו השגחה? כי הרי מה שקרה לי זה עונש מאלוהים. אז הוא שומר עלי שאצליח במשימה של שמירת הסוד. כי אם אספר, רק ייגרם עוד נזק—אימא שלי תתאבד וזה יהיה באשמת... אין לי גורל אחר, לא משנה מה אעשה וכמה זמן יחלוף. אני נושאת איתי אות קלון "קורבן להתעללות מינית" זה בא לידי ביטוי בכל אספקט ואני לא אוכל להסביר זאת כאן...מי שנולדתי להיות - מתה לפני שהכרתי אותה. אם תבקשו ממני לחזור לתקופה שבה הייתי מאושרת בחיים שלי - אין לי כזו".

ובמקום אחר: "עוד לפני גיל 11 רציתי למות ובגיל 11 כבר הייתי מוכנה למות. בכתה א'-ב' הייתי הולכת לישון עם המפתח על הצוואר כי אמרו לי שאני יכולה להיחנק בשנתי. אני זוכרת שהייתי דופקת את הראש בקיר כי חשבתי שאני יכולה למות מזה. בכיתה ט' (גיל 14) לקחתי כדורים בפעם הראשונה. בכתה י"ב (גיל 17) היה לי ניסיון נוסף עם כדורים. אני לא זוכרת את מספר הפעמים שבהם ניסיתי להתאבד... גם באותו ערב שסיפרתי לאחי ולאמי בשנת 2005 (גיל 24) הגעתי הביתה בכוונה מלאה להיכנס לאמבטיה ולחתוך ורידים, ובפעם הראשונה חשבתי לעצמי שבעצם אני יכולה לספר ואחר כך להתאבד. ההתאבדות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

היא דרך שתמיד פתוחה בפני... גם בגיל 40 אני לא חופשיה מהידיים שלו. הוא ממשיך לכפות את עצמו עלי".

המתלוננת התייחסה לפגיעה ולניכור מצד אביה ושאר בני המשפחה, לרבות אמה ואחיה, לאחר הגשת התלונה. דיברה על כך שאביה אשר יכול היה לדבריה להקל עליה נפשית – למשל בכך שהיה נושא באחריות במשטרה וחוסך ממנה את תקופת ההמתנה עד המשפט ואת ההגעה לארץ במיוחד כדי להעיד – פעל בדיוק להיפך, הרחיק ממנה את בני המשפחה והגיש כנגדה תביעות כלכליות להחזרת כספים שנתן לה במהלך השנים:

"אני אשלם על הגשת התלונה. המטרה שלו היא לגרום לי לנזק מקסימלי. שאראה מה זה לחיות מהיד לפה, בלי בטחונות, בלי עזרה, בלי אף אחד. אז אולי אני אעריך את מה שהוא עשה בשבילי, אבא שלי ה"אוהב" אני פשוט לא מבינה אותו נכון... בשום צורה לא צפיתי את הניכור המשפחתי ואת ההיקף שלו. על הפשע של הניכור המשפחתי לא כתבו סעיף בחוק העונשין. זה בבחינת הקלות הבלתי נסבלת של הקיום".

ובמקום אחר:

הכאב שאני חווה הוא כאב פיסי בלתי נסבל בהתמודדות עם ההליך כאן (שיכול היה להסתיים בעימות באוקטובר 2019) וההליכים שהגיש נגדי בבית משפט לענייני משפחה. זה פוגע בבריאות שלי, זה פוגע בהורות שלי, זה פוגע בזוגיות שלי, זה פוגע בתפקוד היומיומי שלי וזה פוגע ביכולת שלי לבנות עתיד לי ולילדים שלי... אין יום שאני לא בוכה, שאני לא מוצפת בגלל הרוע שמופנה נגדי. אחרי 35 שנים של שתיקה, שתיקה למען הסובבים אותי, שלא רציתי שיחוו את הסבל שאני חווה וכל זה בשביל לגלות שאף אחד לא שותף לסבל שלי. כל אחד ממשיך לחיות את חייו כאילו לא קרה דבר...".

המתלוננת סיימה את דבריה בבקשה המופנית לבית המשפט להפוך את המסע האישי שלה ואת הפצע הגלוי לא רק לבעיה שלה. ביקשה שתוצאת ההליך הפלילי תבטא מסר שלפיו נפגעי עבירה מינית אינם נושאים את הכאב לבד, שיש משמעות להגשת התלונה ושיש להפסיק את הרצף שבו רק הקורבן משלם את המחיר, חשוף ולבד עם הסוד.

5. תמצית טיעוני המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה התייחסה לחומרת העבירות ולטיבם של המעשים המגונים שכללו ליקוק איבר מינה של המתלוננת, חיכוך איבר מינו של הנאשם גופה של המתלוננת עד הגיעו לסיפוק, נשיקות בפיה והחדרת לשונו לתוך פיה, הנחת ידה של המתלוננת על איבר מינו ושפשוף עד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

הגיעו לפורקן, הכנסת ידו מתחת לחולצתה, עיסוי חזה וכן נגיעות באיבר מינה מתחת לתחתוניה. מדובר במעשים שבוצעו מאז היות המתלוננת בת 5 ועד גיל 12. התובעת עמדה על כך שמדובר במעשים שבוצעו במקומות שונים ובעיקר בביתה של המתלוננת, בחדרה ובמיטתה, מקומות בהם, מטבע הדברים, אמורה להרגיש הכי בטוחה. הם נפסקו בגלל שהמתלוננת עזרה עוז והחלה להתנגד. הפרקליטה עמדה על הפגיעות הנפשיות הקשות עמן מתמודדת המתלוננת, עד כדי ניסיונות אובדניים, פגיעות שאותן נושאת עד היום, כמפורט בתצהיר נפגעת העבירה.

ב"כ המאשימה ביקשה לא לראות בהודאת הנאשם משום נטילת אחריות. לא זו בלבד שההודאה באה לאחר שהמתלוננת הגיעה ארצה במיוחד והעידה בחקירה ראשית. מדו"ח הערכת המסוכנות עולה בברור שהנאשם היה מוטרד בעיקר ממצבו המשפטי, כאשר ההודאה באה בניסיון למזער את העונש ולא כחלק מתובנה על חומרת המעשים, תוך הבעת חרטה אמיתית. הפרקליטה צטטה מדברי הנאשם לעורכת התסקיר: "יש מעשים בזדון ויש בשגגה - שלי בשגגה". העובדה שהנאשם רואה את מעשיו ככאלה שבוצעו בשגגה הם אות לאי נטילת אחריות. בהקשר זה ציינה הפרקליטה גם את דברי הנאשם לעורכת התסקיר על כך שלא כפה את מעשיו באלימות על המתלוננת, כי היא לא סבלה מזה וכן ביטא כעס או תרעומת על הגשת התלונה בטענה של "מה יצא לה מזה אם אלך לכלא?" או "התלונה פרקה את המשפחה", "היא מנוכרת למשפחה" וכו'. העובדה שהנאשם מעולם לא הלך לטיפול מיוזמתו מלמדת על אי נטילת אחריות אמיתית והעדר תובנה.

הפרקליטה הפנתה לפסיקה - שחלק ממנה יובא ויפורט בהמשך - שבעקבותיה עתרה לקביעת מתחם ענישה שבין 8 ל-14 שנות מאסר בפועל. אשר למיקומו של הנאשם בתוך המתחם, הרי שלאור יחסו לעבירה ועל רקע האמור בתצהירה של המתלוננת, עתרה למקם את הנאשם בשליש העליון של המתחם. עוד עתרה, לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי לטובת המתלוננת.

6. תמצית טיעוני ההגנה לעונש והראיות שהובאו מטעם ההגנה

6.1 מטעם ההגנה הוגשה אסופה של מסמכים והמלצות להם זכה הנאשם במהלך חייו (ראו ענ/1). במסמכים אלה ניתן ביטוי לפעילותו הציבורית של הנאשם, כמי שנשא בתפקידים שונים חשובים וכן להמלצות ולתודות שלהן זכה.

6.2 הסגור ביקש לראות בהודאת הנאשם אות לחרטה כנה ולא לזקוף לחובתו את העובדה שההודאה הגיעה רק לאחר שהחלה שמיעת ההוכחות. לדבריו, לא זו בלבד שלצורך הודאה נדרשת לעתים קבלה והשלמה - ואין זה חריג שנאשמים אינם מודים ברגע הראשון ממש - אלא שבמקרה שלנו הנאשם באמת לא חפץ להעמיד את המתלוננת בסיטואציה של מי שצריכה לעמוד בחקירה נגדית צולבת. בהקשרנו קיים נדבך מאוד ייחודי להודאת הנאשם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

שכן הנאשם התוודה בפני המתלוננת ובפני אשתו ובנו עוד לפני שנים, לא כיחד ממעשיו ולא ניסה לטעון שהמתלוננת מדמינת – התנהגות שאינה אופיינית כשלעצמה. ב"כ הנאשם ביקש לראות בחלוף הזמן הרב שעבר מאז האירוע נסיבה משמעותית לקולא, מאז קרות האירועים חלפו כ-35 שנים. עונש לאחר חלוף זמן כה רב מאבד מהאפקטיביות שלו ומכוחו המרתיע. על מנת שחלוף הזמן יהווה נסיבה לקולא אין בהכרח צורך להצביע על "אשם" או זדון מצד המאשימה או בית המשפט. עצם חלוף הזמן מהווה ענישה בפני עצמה בהיות החרב מתהפכת מעל ראשו של הנאשם. זאת ועוד, הנאשם דאז איננו הנאשם היום. הוא הוכיח שיקום דה פקטו בהינתן שלא חזר על ביצוע מעשים דומים. הנאשם הוא אדם מבוגר. מאסר ראשון בגיל כה מתקדם הוא קשה לעין ערוך. אומנם, בהתאם לחוק, חלוף הזמן מנוי בין הנסיבות שמאפשרות תנועה בתוך המתחם, ואולם, יש להפנות הן לתזכיר החוק משנת 2015 שבו הוצע שחלוף הזמן יהווה נסיבה לסטייה מהמתחם והן לע"פ 7453/09 שם בית המשפט הפחית 3.5 מהעונש בשל נסיבה זו.

ההגנה ביקשה להסתייג מהפסיקה שהגישה המאשימה והפנתה למקרים אחרים, שחלקם יאוזכרו בהמשך, שבהם הענישה הייתה מתונה בהרבה. זאת ועוד, לדעת ב"כ הנאשם יש להתייחס לפסיקה מהעת הרלוונטית שכן נורמת הענישה השתנתה במידה מסוימת לחומרה במשך השנים.

אשר לתצהיר נפגעת העבירה, הסנגור ביקש שלא לראות בדברי המתלוננת זה ראה וקדש. לדבריו, מבלי להקל ראש בפגיעה האינהרנטית במתלוננת ובחומרת מעשי הנאשם עדיין אין אינדיקציה אובייקטיבית לאמור בדברי המתלוננת אודות מצבה הנפשי, הניסיונות האובדניים כאשר מנגד המתלוננת ניהלה אורח חיים תקין לכאורה, למדה, עבדה, נישאה וכו'.

הסנגור עתר למתחם שמתחיל במאסר מותנה או עבודות שירות ועד מקסימום שנת מאסר בפועל.

7. דיון ומסקנות

העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם

7.1 עבירות מין במשפחה זכו לגינוי ולהוקעה בפסיקה. רבות נכתב על הפגיעה הקשה בנפשו של קורבן לפגיעה מינית במשפחה, טראומה שהוא עתיד לשאת לאורך שנים, אם לא עד שארית חייו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

כך בדברי בית המשפט העליון בע"פ 3648/04 פלוני נ' מדינת ישראל (15.9.05):

"התופעה הקשה והעצובה של עבירות מין במשפחה באה לעתים מזומנות לפתחם של בתי המשפט, וטעונה ענישה חמורה הולמת. היא בעלת אפקט משמעותי ורב שנים על הקרבן, העלול להטיל צל לשנים רבות, לאחר שבן משפחתו, מי ששמו בו את מבטחו, בגד באמון. יודע ילד רגיל, כי ה"רע" שוכן מבחוץ ואלו בבית פנימה יימצא ה"טוב", תהא אהבה, תימצא יד חמה ומגוננת, לא תהא פגיעה. התעללות מינית במשפחה ניצבת חזיתית מנגד לידיעה ותקווה זו".

הוסף לכך את העובדה שבעת שהחלו הפגיעות המיניות הייתה המתלוננת קטינה, ילדה רכה בשנים. הן נמשכו שנים רבות עד היותה כבת 11, עד לשלב שבו מצאה בתוכה את כוחות הנפש להתנגד פיזית ולהתמרד נגד אביה אשר ניצל לאורך שנים את סמכותו ההורית, את חוסר הישע שלה ואת השפעתו עליה.

כך נקבע בע"פ 6990/07 פלוני נ' מדינת ישראל (10/3/2008):

"על החומרה שיש בעבירות מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבנות עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות – כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים. הגנה על שלומם של קטינים, על שלמות גופם ונפשם הינה אינטרס חברתי מוגן על ידי דיני העונשין. על העונש הנגזר במקרים שעניינם לשקף את ההגנה על כבודם, גופם ונפשם של קטינים וקטינות ולהרחיק מן הציבור את אלו מהם נשקף להם סיכון. על העונש לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעבריין שעניינו נידון ולציבור העבריינים בכוח".

וכן מדברי כבי' השופט סולברג בע"פ 2359/17 פלוני נ' מדינת ישראל (18.08.2019):

"עבירות מין הנעברות בקטינים, בגדרי התא המשפחתי, הן מן העבירות החמורות שבספר החוקים. כל מהותן היא ניצול – של מרות ושליטה, אמון שניתן בן משפחה, חולשה פיזית, ולעתים גם אי-הבנת טיבם של המעשים. אולם, למרבה הצער, סופו של הניצול איננו מסמן את סופה של הפגיעה. כפי שנזדמן לי להעיר לאחרונה, "הפיכתו של 'המרחב הפנימי', שנועד ליחסי אמון והגנה, למרחב של ניצול ופגיעה, יכולה להמיט השפעה מתמשכת על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

נפגע העבירה" (ע"פ 9652/17 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (23.7.2019)). פגיעותיהן הרעות של עבירות אלו מהדהדות למשך שנים ארוכות. הן מותירות בעקבותיהן נתיב של הרס, ובו מצוי הנפגע, רווי בצלקות, קשיים ומכאובים; נושא בעל כורחו בתוצאות ניצולו. על רקע האמור, הובע בפסיקה חזור ושוב הצורך להחמיר עם מבצעי העבירות, לגמול לפוגע כעוצמת פגיעתו, לנקוט ביד קשה למען יראו ויראו. קשים הם סיפורי הזוועה המובאים לפתחנו בתחום הנדון, והם לא מעטים. לאחרונה עמדתי על הצורך להחמיר, להרתיע, לבטא את הסלידה מן המעשים (ראו ע"פ 8603/18 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.8.2019)). עוד זה מדבר וזה בא".

הפגיעה בערכים המוגנים היא אפוא גדולה מאד. זו פגיעה באוטונומיה של הגוף, שלימות הגוף והנפש, שמירה על שלום, ביטחונם וכבודם על קטינים וחובת ההגנה על התא המשפחתי. הנאשם הפר ערכים מוגנים אלה פעמים רבות, באופן תדיר ולאורך שנים. בכך עיצב באופן פגום ומעוות את ילדותה של המתלוננת. פגע בנפשה והותיר אותה מצולקת לעד.

הנאשם הינו מחולל המעשים והפוגע היחיד. מידת אשמו היא ברמה גבוהה. הנאשם דרס ברגל גסה את תפקידו כאב. במקום לשמור על בתו מכל רע ולספק לה בית מוגן ושלו, הוא פגע בה בעצמו, בתוך ביתה, לצורך סיפוק צרכיו המיניים. מדובר היה במעשים מתוכננים. לצורך ביצוע חלק מהם הנאשם מצא תואנות כדי להגיע עם בתו לדירה ברח' סבוראים. הנאשם ניצל שעות כושר עת רחץ את המתלוננת באמבטיה, בעת שיצאו לרכיבה על אופניים וכיוצא בזה.

המעשים המיניים שאותם ביצע הנאשם בגופה של המתלוננת, היו ברף העליון של המעשים המגונים. כאמור, הנאשם ליקק את איבר מינה של המתלוננת, נגע באזורים אינטימיים בגופה מתחת לבגדים, נישק אותה על פיה תוך החדרת לשון, שם את ידה על איבר מינו ושפשף עד הגיעו לפורקן וכו'. בשרשרת המעשים המגונים המיניים שניתן למצוא בפסיקה, מדובר בהחלט במעשים קשים שנמצאים ברף חומרה גבוה.

עדותה של המתלוננת לפנינו, כמו גם התצהיר שהגישה חושף בפנינו תמונה קשה ומטלטלת. למראית עין, כלפי חוץ, המתלוננת היא אישה נשואה, אם לילדים, משכילה, בעלת תארים ומצליחה. עדותה ותצהירה המתלוננת מציגים מנגד אישה שנפשה פצועה, אישה שמתנהלת עד היום בצל פוסט טראומה אשר משפיעה על נדבכים רבים בחייה ולמעשה מעצבת את חייה. המתלוננת תיארה קשיים יומיומיים, זיכרונות שמציפים אותה ומשליכים על התפקוד ההורי והזוגי שלה. תיאוריה אודות שנות ילדותה, חוויות הילדות שלה, רצונה לשים קץ לחייה והאופן שבו פרטה את מצוקותיה – הם מכמרי לב. הנזקים שגרם הנאשם במעשיו הם קשים ועמוקים. השנים הרבות שחלפו לא הקהו את הכאב ולא ריפאו את הנזק.

מתחם הענישה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

7.2 לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת בחשבון את הדברים שפורטו עד כה לגבי נסיבות ביצוע העבירות, מידת אשמו של הנאשם והפגיעה בערכים החברתיים, וזאת תוך התחשבות במדיניות הענישה הנוהגת.

עיון בפסיקה מלמד על מנעד רחב מאוד של ענישה, כפועל יוצא מהשוני בנסיבות כל מקרה ומקרה. שוני זה מתבטא לעיתים בסוג הפגיעה המינית, כמות הפגיעות, משך התקופה שבה נמשכה הפגיעה, מיהות הפוגע, מספר הקורבנות וכו'.

הפסיקה שהובאה על ידי המאשימה מתייחסת בחלקה למקרים חמורים משלנו, הכוללים ריבוי מתלוננות, או מעשים בעלי רף חומרה גבוה יותר. מנגד, הפסיקה שהובאה על ידי ההגנה שבמסגרתה נקבעו עונשי מאסר קצרים או עבודות שירות רחוקים מעניינו ולא ניתן לגזור גזירה שווה. בחלקם מדובר בעבירות ברף חומרה נמוך יותר, בעבירה בודדת, או לחלופין בעבירות שלא בוצעו על ידי האב הביולוגי של הקרבן. אתייחס לחלקם:

כך למשל, בע"פ 7453/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (16.3.11) שבגדרו הופחת עונשו של הנאשם מ-8 שנות מאסר ל-4.5 שנות מאסר בגין עבירות מין שביצע בשתי מתלוננות (בנותיהן של אחות אשתו) דובר על נסיבות מיוחדות ביותר. עסקינן במערער חולה ומרותק לכיסא גלגלים שלגביו נקבע שמצבו הבריאותי הולך ומחריף ותוחלת חייו ככל הנראה איננה ארוכה. כמו כן, בתפ"ח 10-11-3401 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.3.12), שבו נגזר דינו של הנאשם לשישה חודשי עבודות שירות בגין עבירת מעשה מגונה שביצע כלפי בתה של בת זוגו – דובר על מקרה בודד של מעשה מגונה ברף נמוך. הנאשם אחז בידה של המתלוננת, חיבק אותה ונישק אותה בשפתיה, וכאשר ניסתה המתלוננת לצאת מהחדר אחז אותה הנאשם בידה. בתפ"ח 1028/03 **מדינת ישראל נ' פלוני** (19.1.14) הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעבירות של מעשה מגונה שביצע במספר מקרים בנכדתו. הוא נדון לשל"צ, מאסר על תנאי ופיצוי. על פי כתב האישום, הנאשם נהג לשפשף את גופו בגופה ולהתחכך בה, ללטף אותה בכל חלקי גופה, כולל נגיעות בישבנה. במקרה זה הגיעו הצדדים להסכמה עונשית של מאסר על תנאי, תוך שהמאשימה הסבירה את הסכמתה לעונש מקל זה בקשיים ראייתיים הנובעים מחלופי הזמן. מדובר במקרה חריג ביותר ובית המשפט אף הביע אי נוחות מקבלת הסדר הטיעון, תוך שציין כי מדובר בענישה החורגת במידה מפליגה ממדיניות הענישה הנוהגת, וקבע כי מיצוי הדין עם הנאשם כולל שליחתו מאחורי סורג ובריה. ואולם, נוכח גילו המבוגר בצירוף חוות דעת מהממונה על עבודות השירות שלפיה אינו יכול לבצע עבודות - הביאו את בית המשפט, לא בלב קל, לקבל את ההסדר המוצע.

אסקור להלן למקרים אשר יכולים, ככל שניתן, להוות אמת מידה עונשית הן מבחינת טיב הפגיעות, היקפן ושאר הנסיבות הרלוונטיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

בע"פ 9058/16 מדינת ישראל נ' פלוני (7.3.18), מדובר במקרה חמור יותר מהמקרה שלנו הן משום שמדובר בעבירות מין שביצע הנאשם ב-3 בנותיו הקטינות והן משום שלגבי האישום הראשון העבירות כללו גם ניסיון למעשה סדום. בכל זאת אני רואה להביא מקרה זה משום מתחמי הענישה השונים שנקבעו במסגרתו לגבי כל אירוע ואירוע, באופן שניתן להקיש ממנו לענייננו. כך באישום הראשון שבו מעשי הנאשם כללו פרט למעשים מיניים ברף הדומה למקרה שלנו גם ניסיון למעשה סדום, קבע בית המשפט מתחם שבין 6 שנים ל-15 שנות מאסר בפועל. באישום השני והשלישי ששם דובר במעשים מיניים קלים יחסית בהשוואה לתיקנו, נקבעו מתחמים של שנה עד 3 שנות מאסר, ושנתיים עד 4 שנות מאסר. הנאשם נדון בסופו של דבר למאסר בפועל של 14 שנים.

בע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.15), הורשע המערער לאחר ניהול הוכחות בביצוע מעשים מיניים בבתו במשך 4 שנים, בהיותה בת 12 עד 16. על פי עובדות כתב האישום הנאשם נהג ללטף את המתלוננת בכל חלקי גופה, לרבות באיבר מינה, מתחת לבגדיה ולנשק את חזה. במקרים נוספים, הפשיט את המתלוננת וחיכך את איבר מינו באיבר מינה ובישבנה ובמקרה אחר נישק את איבר מינה. הנאשם אף ניסה להחדיר את איבר מינו לישבנה וכן ניסה לגרום לה להחדיר את איבר מינו לפיה בכוח. נוסף לאלו, נהג הנאשם במספר רב של הזדמנויות להכות את המתלוננת. נקבע מתחם ענישה שנע בין 6 ל-12 שנות מאסר, והנאשם נדון ל-12 שנות מאסר. מצד אחד מדובר במעשים מיניים חמורים מהמקרה שלנו, אך מאידך מדובר מתקופת זמן קצרה יותר ובמתלוננת שגילה מבוגר יותר.

בע"פ 3399/11 פלוני נ' מדינת ישראל (24.1.13), הורשע הנאשם בעבירות של מעשים מגונים ובניסיון למעשה סדום שבוצעו כלפי בנו. דובר באירועים שנמשכו שנה. בעת שהמתלונן היה כבן 9.5. מדובר היה על מעשים שבוצעו בהזדמנויות שונות שכללו הסרת תחתונו של המתלונן בעת שישן ומגעים בעלי אופי מיני בדרגות חומרה שונות. על הנאשם נגזרו 5 שנות מאסר וערעורו בבית המשפט העליון נדחה. נקבע כי הגם שמצבו של המערער אינו פשוט בפן הבריאותי ובפן המשפחתי, עדיין כאשר מביאים בחשבון את חומרת העבירות בהן הורשע – פגיעה בבנו, שלא היה מוגן במקום ביתו, שאמור היה להיות מבצרו – "הטיעונים לקולא מחוירים".

בע"פ 8297/11 פלוני נ' מדינת ישראל (17.11.2013) מדובר היה במעשים קלים בהרבה משלנו שנמשכו לאורך תקופה קצרה יחסית כלפי מי שאיננה בת ביולוגית. באותו מקרה הורשע הנאשם בעבירות מין שביצע בשנת 2003, כלפי בתה הקטינה של בת זוגו. הנאשם ניצל שעות כושר בהן שהה ביחידות עם המתלוננת כדי לגעת בגופה שלא בהסכמתה דרך בגדיה, בחזה שלה ובאזור איבר מינה. במקרה אחד, ביקש הנאשם מהמתלוננת שתגיע באיבר מינו, וכאשר סירבה לקח את ידה וניסה לשים אותה על איבר מינו, אך המתלוננת הצליחה להדפו. במקרה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

אחר, נכנס המערער למקלחת בעקבות המתלוננת וביקש להוריד את חולצתה כדי לראות את החזה שלה. הנאשם לא הסכים לצאת מהמקלחת חרף סירובה, ויצא רק לאחר שנגע בידו בחזה בניגוד להסכמתה. בנוסף, הנאשם אפשר למתלוננת ולאחיה, קטין יליד 1991, לצפות בסרט פורנוגרפי שהקרין בחדר השינה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקיצר את עונשו כך שעונשו הועמד על **57 חודשי מאסר**.

בע"פ 9665/08 פלוני נ' מדינת ישראל (13.4.10), הורשע המערער בביצוע מעשים מגונים רבים שביצע בבנו בהיותו בן 9 במשך 7 שנים. תחילה נהג המערער להתקלח עם בנו הקטין, נצמד לגופו, נישק את איבר מינו ומצץ אותו. כן נהג המערער ללטף את חזהו, ישבנו, ואיבר מינו. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **9 שנות מאסר**. בית המשפט העליון לא מצא להקל בעונשו של המערער בהדגישו כי מדובר במעשים חמורים מעוררים שאט נפש, כאשר הדברים **"נאמרים ביתר שאת נוכח העובדה שהמערער ביצעם בבנו הקטין עליו הוא לא חס, אף שהוא בשר מבשרו. תפקידו כאב היה לגונן על בנו הקטין, ובמקום זאת הוא ניצל את תלותו של האחרון ואת האמון שנתן בו כדי לפרוק בו את יצרו. בכך המיט המערער אסון על משפחתו, ובפרט על הקטין, הואיל וניסיון החיים מלמד כי מעשים מסוג זה מותירים בנפשו של הקרוב צלקות, שספק אם אי פעם יימצא להם מזור"**.

בתפ"ח 8602-02-14 מדינת ישראל נ' פלוני (8.9.14), הורשע הנאשם בעבירות מין במשפחה ובעבירות אלימות כלפי בת זוגו. בית המשפט גזר עונש לכל אירוע/אישום בנפרד. אתייחס לאישומים הרלוונטיים לעניינו. האישום השני, עניינו שורה של מעשים מגונים (קלים משלנו) שביצע הנאשם בגופה של בתו הקטינה, בהזדמנויות שונות משך כ-4 שנים. המעשים בוצעו בשעות לילה מאוחרות כאשר הקטינה ישנה במיטתה, בכך שהסיר את מכנסיה ותחתונה וליטף את גופה, ובפרט את בטנה, רגליה וישבנה. בגין האישום זה נגזרו על הנאשם **7 שנות מאסר**.

לאור כל האמור לעיל ועל רקע מדינות הענישה הרלוונטית המשתקפת נכון לטעמי להעמיד את מתחם העונש ההולם במקרה שלנו בין **6 ל-10 שנות מאסר בפועל**.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

7.3 לצורך קביעת עונשו של הנאשם במסגרת המתחם שנקבע, יש להתחשב בנסיבות הנוספות הבאות:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

הנאשם הוא בן 74, פנסיונר, שניהל לאורך חייו אורח חיים נורמטיבי, מילא תפקידים ציבוריים בכירים ואף ניהל עסקים פרטיים. אין לכחד, שיהיה בעונש מאסר שיוטל על הנאשם, לא כל שכן בגילו המבוגר, כדי לפגוע בו. פגיעה זו מהווה שיקול לקולת העונש ויש להתחשב בה [ראו] [סעיף 40א(1) וכן 40 יא (7) לחוק].

כמו כן ראוייה להתחשבות לקולא העובדה שהנאשם הודה בביצוע העבירות שיוחסו לו. להודאה בבית המשפט קיימת משמעות עונשית ולו בזכות החיסכון בזמן השיפוטי ולקיחת האחריות. בד בבד אין לשכוח שבמקרה שלנו הודאת הנאשם באה לאחר שהמתלוננת העידה לפנינו (גם אם לא עד תום) וחשפה אגב כך את ההקלטה שבה נשמע הנאשם מתוודה בפניה על ביצוע המעשים. הודאת הנאשם באה אפוא בעקבות הערכת המצב הראייתי/משפטי ותוך החלטה מושכלת שהודאה, גם בשלב זה, תיטיב את מצבו מבחינת העונש זאת כפי שהתבטא בעצמו בפני מעריכת המסוכנות. הנאשם לא חסך מבתו את הצורך להגיע מחו"ל לצורך מסירת העדות (למרות שידע שהראיות נגדו כוללות את הודאתו המוקלטת), הוא לא חסך ממנה את ההמתנה למשפט ואת המתח הנלווה לעדות, ולמעשה לא עשה כדי להקל עליה. באופן פרדוקסאלי נדמה שהנאשם חווה את עצמו כ-"קורבן" על רקע הגשת התלונה נגדו. הנאשם ביטא חוסר הבנה למניעיה של המתלוננת בהגשת התלונה באומרו "מה יצא לה מזה שאשב בכלא"? בכך ביטא חוסר הבנה למצוקות בתו, לפוסט טראומה שמלווה אותה ולערך התרפויטי שעשוי להיות מבחינתה לתלונה עצמה. אם לא די בכך, הרי שהנאשם הגיש תביעה בבית המשפט לענייני משפחה נגד המתלוננת בדרישה להחזר כסף או מתנות שנתן לה במהלך השנים. הודאתו לפנינו מבטאת אפוא לקיחת אחריות משפטית, אבל לא לקיחת אחריות הורית וחרטה אמיתית.

בהקשר זה יש לציין את האמור בדו"ח הערכת המסוכנות על כך שהנאשם מתקשה לחוש אמפתיה כלפי המתלוננת ולהזדהות עם הסבל שעבר ועובר עליה. כפי שהנאשם התבטא בפני עורכת הערכת המסוכנות, לדידו "מצפוני נקי" בכך שהעניק לבתו לימודים, רווחה כלכלית, סיוע במציאת עבודה ועוד. גישה זו הולידה ככל הנראה את המחשבה שמן הראוי להגיש נגד המתלוננת תביעה להשבת הכספים שקיבלה ממנו. להווי ידוע שעזרה ממונית איננה יכולה להוות משקל נגד ואין בכוחה לכפר על המעשים הקשים והפוגעניים דוגמת אלה שביצע הנאשם. בוודאי שאין בכוחה לרפא את הסבל הנפשי שנגרם בעטיים. זאת ועוד, מרבית המחוות שאותן ציין הנאשם מאפיינות סיוע מקובל מצד הורים כלפי ילדיהם, בוודאי במשפחה בעלת יכולת כלכלית גבוהה וקשרים חברתיים. האם רוצה הנאשם לומר שאלמלא פגע מינית במתלוננת לא היה מממן את לימודיה, מסייע לה במציאת עבודה או עוזר לה בדיר?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

אכן, לזכות הנאשם ייאמר שהוא לא התכחש לביצוע המעשים בעת שהמתלוננת התעמתה עמו עוד בשנת 2005 ואף הודה בביצועם בפני אשתו ובנו, אך מעבר לכך, תחת ההנחה ש"את הנעשה אין להשיב" הנאשם המשיך הלאה בחייו. כמשתקף בדו"ח הערכת המסוכנות, הנאשם התקשה במהלך הריאיון עמו להסביר את התנהגותו. למתלוננת אמר שהמעשים היו פועל יוצא של צורך מיני והעובדה שהייתה זמינה עבורו. עיוות מחשבתי זה שהוביל להתנהלות חריגה ולא נורמטיבית - לא זכה להתייחסות מקצועית או לטיפול יזום לאורך כל השנים. הנאשם לא ראה עצמו כמי שזקוק לטיפול, לליבון עצמי ולבחינה עצמית, כפי שגם אמר לעורכת דו"ח הערכת המסוכנות. קשה אפוא לקבל את טענת הסנגור שהנאשם השתקם הלכה למעשה זאת על רקע חלופי הזמן הרב שעבר שבמהלכו לא ביצע עבירות מין כלשהן. לטעמי, בנסיבות מקרה זה אין די בכך כדי לזכות את הנאשם בהקלה עונשית מטעמי שיקום. הדעת נותנת שאם הנאשם היה פונה לטיפול ויעוץ בזמן אמת, בעת הרלוונטית, היו ניתנים לו הכלים להבין את שחולל ואת שעובר על המתלוננת - ובכך להקל גם עליה. ככל שניתן ללמוד מדו"ח הערכת המסוכנות הנאשם לא באמת הפנים או הבין לעומק את הנזק שגרם במעשיו ואת הטראומה שמלווה את המתלוננת.

על רקע האמור לעיל, יש להתייחס גם לסוגיית חלופי הזמן הרב. אכן, אין חולק שחלפו 35 שנים מאז ביצוע המעשים. לחלופי הזמן נודעת ככלל משמעות עונשית הן משום הכרסום באלמנט ההרתעה והן משום שהנאשם דהיום שונה מאותו אדם שביצע את העבירות בשעתו, ולו מחמת גילו. האמור לעיל נכון בדרך כלל, גם אם לגבי עבירות מין יש בדרך כלל לחלופי הזמן משמעות פחותה. כידוע הוארכה תקופת ההתיישנות לגבי עבירות אלה, מתוך הכרה והערכה שחשיפת המעשים המיניים איננה קלה לקורבן ונדרש לו זמן לגייס כוחות ולחשוף את שעבר עליו. ואולם, בד בבד, במקרה שלנו אין להתעלם מכך שהמתלוננת חשפה את המעשים עוד בשנת 2005 בפני בני המשפחה ואף התעמתה עם הנאשם. המתלוננת החליטה במודע שלא להתלונן במשטרה. היא המתינה עד עתה, עד לרגע האחרון של תקופת ההתיישנות, ויצרה את המצב שבו נדרש הנאשם לתת את הדין כעת, 35 שנים לאחר ביצוע העבירות כאשר הוא כבר אדם מבוגר על כל המשמעותיות הכרוכות בכך. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם גם מדברי המתלוננת על כך שבעצת אמה היא שתקה כל השנים עבור המשפחה ולמען כבוד המשפחה. היא הסבירה שבעשותה כן היא אפשרה לנאשם, הלכה למעשה, להמשיך בחייו ובעבודתו הציבורית באין מפריע. בכל מקרה, מבחינתה של המתלוננת, חלופי הזמן לא ריפא את הפצעים. למדנו ממנה שהמעשים חיים במוחה, מוחשיים וטריים עד היום, והם אינם בבחינת זיכרון עמום.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

סופו של דבר, לאור מכלול הנסיבות שפורטו לעיל, מתוך שאני סבורה שיש לתת משקל נכבד לנסיבות המאחרות של הגשת התלונה ולגילו המבוגר של הנאשם, אני מציעה לחברי לקבוע את עונשו של נאשם ברף התחתון של מתחם הענישה.

גיליה רביד, שופטת בכירה, אב"ד

השופט עודד מאור:

אני מסכים.

עודד מאור, שופט

השופט שמואל מלמד:

אני מסכים.

שמואל מלמד, שופט

לסיכום .8

לאור כל האמור לעיל ובמכלול השיקולים והאיזונים, אנו מטילים על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך 6 שנים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 43898-06-21 מדינת ישראל נ' רענן

2. מאסר על תנאי למשך שנה שהנאשם לא יעבור את העבירות שבהן הורשע תוך 3 שנים מיום שחרורו.

3. הנאשם ישלם למתלוננת פיצוי בסך של 100,000 ₪ וזאת תוך 3 חודשים מהיום. הסכום יועבר למתלוננת על פי הנחיות הפרקליטות שיימסרו למזכירות.

במידה וקיימים מוצגים הרי שהם יישמדו, יחולטו, יושבו לבעליהם על פי שיקול הדעת של קצין החקירות.

ככל שהופקד פיקדון בתיק זה או בתיקים קשורים על-ידי הנאשם, הפיצוי יקוזז מהפיקדון ואת היתרה יש להחזיר לידיו או לגורם אחר לפי בקשת הנאשם, בהיעדר מניעה על-פי דין. וזאת לאחר הצגת אישור על התייצבות למאסר

זכות ערעור לבית המשפט העליון, תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז אלול תשפ"ב, 12 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.

שמואל מלמד, שופט

עודד מאור, שופט

גיליה רביד, שופטת בכירה

אב"ד